

waar hij Mussert niet had kunnen vinden, toen van Geelkerken er verscheen. Deze was, aldus Dekkers verslag,

‘uiterst nerveus wat o.m. blijkt uit het feit dat, toen hem opengedaan werd, hij brulde: ‘Is het hier een hoerenkast? Moest je eerst nog van je meid afgetrokken worden?’

Hij vloog het bureau binnen en zei: ‘Ga met me mee’, wat ik deed. Hij kwam dreigend voor me staan en had een grote vierkante lantaarn in de hand en zei: ‘Ik wil weten wat je hier komt doen.’

‘De Leider spreken.’

‘Dat verbied ik je als plaatsvervangend Leider. Jij mag de Leider niet spreken, ploert die je bent.’

‘Hooft u eens even . . .’

‘Houd je smoel of ik sla je met die lantaarn neer en laat je wegdragen!’

‘Ik heb het recht . . .’

Van Geelkerken grijpt naar zijn revolver en zegt: ‘Houd je smoel en donder op of ik schiet je neer en het is afgelopen met je.’¹

Het gezelschap dat dinsdagavond in Apeldoorn bijeen was geweest, reed, behalve Dekker, op donderdag met de auto's naar Drente en streek er neer in enkele gebouwen van het Psychiatrisch Centrum ‘Beileroord’ te Beilen; die moesten haastig ontruimd worden maar alle levensmiddelen dienden er achter te blijven.

Paniek dus bij het Algemeen Hoofdkwartier der NSB, maar paniek ook elders, soms al op maandag 4 september.

Aan het einde van de maandagmiddag vluchtte de landelijk leider van de Nederlandse Volksdienst, mr. F. W. van Vloten, uit Nijmegen weg, waar het hoofdkantoor van de dienst was gevestigd. Hij gaf de staf vijf minuten tijd om te beslissen of men met hem mee naar Duitsland wilde gaan.² Ieder kreeg drie maanden salaris uitbetaald, de bode ontving de sleutel van het hoofdkantoor met opdracht deze aan de burgemeester te overhandigen; daags daarna, op dinsdag, werden, aldus een kort nadien opgemaakt verslag, ‘onder leiding van de bode met hulp van de portier de deuren opengesloten en werden levensmiddelen, kledingstukken enz. aan het inmiddels zich verzamelende publiek verdeeld, terwijl dekens, meubelen en tapijten met karrevrachten zijn weggevoerd.’³

In Den Haag werd op die dinsdag het kantoor van de Nederlandse

¹ A.v., p. 3. ² Beseffend dat hij in paniek had gehandeld, keerde van Vloten op 7 september naar Nijmegen terug. ³ J. S. Galjart: ‘Rapport aan de Leider over de gebeurtenissen bij de NVD’ (16 sept. 1944), p. 1 (NSB, 30 b).